

Lời Nhà xuất bản

Đồng chí Nguyễn Văn Linh là một người học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, một người đảng viên cộng sản kiên cường, trung thành, tận tụy, suốt đời chiến đấu vì lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, vì hạnh phúc của nhân dân. Gần 70 năm hoạt động cách mạng sôi nổi, phong phú trên khắp mọi miền đất nước, đồng chí được Đảng và Nhà nước giao nhiều trọng trách quan trọng; ở bất kỳ cương vị nào, đồng chí cũng luôn hết lòng vì Đảng, vì dân, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, xứng đáng là người lãnh đạo có uy tín lớn của Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

Trên cương vị Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khóa VI, nhiệm kỳ 1986 - 1991, đồng chí Nguyễn Văn Linh đã cùng tập thể Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương Đảng lãnh đạo đất nước vượt qua nhiều khó khăn, thử thách, từng bước đưa đường lối đổi mới của Đảng đi vào thực tiễn với những cách làm sáng tạo, đột phá. Những quyết sách đúng đắn trong giai đoạn này đã góp phần quan trọng đưa đất nước thoát khỏi khủng hoảng kinh tế - xã hội, tạo nền tảng cho sự phát triển lâu dài.

Với tinh thần “nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật”, bằng bút danh N.V.L., đồng chí đã viết 31 bài báo ngắn gọn đăng trong chuyên mục

“Những việc cần làm ngay” trên báo *Nhân Dân* từ ngày 25/5/1987 đến ngày 28/9/1990, tạo ra một luồng sinh khí mới trong xã hội những năm đầu đổi mới, thể hiện rõ trách nhiệm và quyết tâm của người đứng đầu Đảng ta trong cuộc chiến chống tham nhũng, tiêu cực, bảo vệ lợi ích và quyền làm chủ của nhân dân.

Trong bối cảnh toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đang xúc tiến triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, những bài viết “Những việc cần làm ngay” của đồng chí Nguyễn Văn Linh càng thể hiện rõ giá trị thời sự.

Đáp ứng nhu cầu của đông đảo bạn đọc, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật xuất bản cuốn sách *Dấu ấn “Những việc cần làm ngay”*. Bên cạnh việc giới thiệu toàn văn 31 bài viết của Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh với bút danh N.V.L. và nguyên bản các bài viết đã đăng tải trên báo *Nhân Dân*, cuốn sách còn có thêm 2 bài viết của Nhà báo Hữu Thọ và Nhà báo Tạ Ngọc Tấn. Hai bài viết này góp phần làm rõ hơn bối cảnh ra đời, ý nghĩa và tầm ảnh hưởng của chuyên mục “Những việc cần làm ngay”, đồng thời giúp người đọc hiểu sâu sắc hơn giá trị tư tưởng và sức lan tỏa của những bài viết trong đời sống xã hội. Qua góc nhìn của những người làm báo giàu kinh nghiệm và tâm huyết, loạt bài của N.V.L. hiện lên không chỉ như những bài báo thời sự, mà còn là một dấu ấn đặc biệt trong tiến trình đổi mới tư duy và phương thức lãnh đạo của Đảng.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 2 năm 2026

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

NGUYỄN VĂN LINH

Hà Nội, ngày 24-5-87

Kính tòa soạn báo Nhân Dân,
 Từ nay trở đi, tôi sẽ gửi đăng
 những bài ngắn, dưới đề mục
 "Những việc cần làm ngay".

Rất mong các đ. c. thấy được thì
 cho đăng.

Cần sửa gì về nội dung hoặc
 cách viết, các đ. c. cứ sửa.

Tôi sẽ ráng viết đều, trừ phi
 bận công việc quá, hay phải đi xa.

Rất cảm ơn.

Lin

Lá thư viết tay của Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh
 gửi báo Nhân Dân về việc đăng chuyên mục
 "Những việc cần làm ngay"

**“NHỮNG VIỆC CẦN LÀM NGAY”
VỚI SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI VÀ
CUỘC ĐẤU TRANH CHỐNG TIÊU CỰC**

HỮU THỌ*

Chiều Chủ nhật 24/5/1987, đồng chí Thường trực Tòa soạn báo Nhân Dân đưa Ban Biên tập một phong thư, nói là của một “người đứng tuổi” nhờ đưa ngay cho đồng chí Tổng Biên tập. Trong phong bì có một bức thư và một bài báo, cả hai đều viết tay. Sáng hôm sau, ngày 25/5, bạn đọc gần xa thấy xuất hiện trên báo *Nhân Dân* bài báo với đầu đề in đậm *Những việc cần làm ngay*. Đầu đề bài báo đầu tiên đó trở thành một chuyên mục được đông đảo bạn đọc ưa thích. Cho đến nay, vừa tròn hai tháng. “*Những việc cần làm ngay*” trở thành một

* Nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, nguyên Tổng Biên tập báo Nhân Dân, nguyên Trưởng Ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương (nay là Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương), nhà báo lão thành của nền báo chí cách mạng Việt Nam đương đại (B.T).

nhu cầu, một đòi hỏi, một sự cố vũ và động viên. Cho đến bài báo của N.V.L. ngày 10/7/1987, sự hưởng ứng của đông đảo cán bộ và quần chúng nhân dân đã phát triển thành một phong trào. Hằng ngày, báo Đảng nhận được mấy trăm thư và bài bạn đọc gửi đến hưởng ứng “*Những việc cần làm ngay*”. Máy chục ngành và tỉnh, thành phố đã có chỉ thị hưởng ứng với tinh thần N.V.L. tức là “nói và làm”.

Cũng nên nhớ lại thời điểm xuất hiện bài báo đầu tiên đó để hiểu bối cảnh xã hội ra đời một chuyên mục báo chí được sự hưởng ứng rộng rãi của đông đảo các tầng lớp nhân dân. Lúc đó, Nghị quyết Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ hai đã công bố được hơn một tháng. “Bốn giảm”, trong đó giảm nhịp độ tăng giá là một mục tiêu quan trọng. Nhưng tình hình giá cả vẫn diễn biến xấu. Nhịp độ tăng giá không những không giảm mà còn tăng, làm ảnh hưởng xấu đến sản xuất, lưu thông và đời sống nhân dân. Bài báo đầu tiên đó yêu cầu: “Trật tự giá cả cần phải được tôn trọng”; đó thật sự là một việc cấp bách, cần phải làm ngay. Giá cả tiếp tục tăng do nhiều nguyên nhân, trong đó có “nguyên nhân bất chính” như bài báo đã phân tích và tác giả yêu cầu “các cơ quan tuyên truyền (báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình...) phải phản ánh và lên án, phải chỉ đích danh những cá nhân, những cơ quan, những tổ chức... làm các việc trái

với chủ trương của Nghị quyết Trung ương 2”, “các cơ quan pháp luật phải lôi các vụ, việc làm sai trái lớn để nghiêm trị và kết quả thế nào phải đưa rõ lên các cơ quan ngôn luận cho nhân dân biết”. Nhắc lại hoàn cảnh lịch sử ra đời chuyên mục này, chúng ta thấy rõ mục tiêu “*Những việc cần làm ngay*” nhằm bảo đảm thực hiện các nghị quyết của Đảng, và muốn thực hiện các nghị quyết của Đảng thì phải đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực.

Từ mục đích ban đầu, tác giả *“Những việc cần làm ngay”* trong những bài sau đó, từng bước làm rõ thêm mục đích, nội dung, phương châm và phương pháp trong cuộc đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực.

“Từ khi chuẩn bị Đại hội VI, Đảng và Nhà nước phát động phong trào nói thẳng, nói thật. Ai làm tốt thì khen, ai làm không tốt thì phê bình để sửa chữa, trừng phạt nếu cần” - ngay từ bài báo thứ hai trong chuyên mục *“Những việc cần làm ngay”*, tác giả đã nêu rõ như vậy. Và sau đúng một tháng, ngày 25/6, đồng chí N.V.L. còn nêu rõ những việc cần làm ngay, không chỉ trên mặt trận chống tiêu cực mà trên cả mọi lĩnh vực khác của các hoạt động kinh tế - xã hội, nhằm thực hiện tốt các mục tiêu Đảng và Nhà nước đã đề ra. Như vậy, định hướng của *“Những việc cần làm ngay”* thật rõ ràng, gắn liền biểu dương với phê phán, hướng tới việc thực hiện

nhiệm vụ chính trị; nêu lên phong cách mới, giải quyết những vấn đề đặt ra một cách dứt điểm theo tinh thần nói thẳng, nói thật, lời nói đi đôi với việc làm, mở rộng tính công khai, dân chủ.

Trong “*Những việc cần làm ngay*” có việc đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực. Chống các hiện tượng tiêu cực, thực hiện công bằng xã hội là một nhiệm vụ cấp bách trước mắt và thường xuyên, lâu dài xuất hiện trong Văn kiện Đại hội lần thứ VI của Đảng ở hầu hết các lĩnh vực, khi là một điểm quan trọng trong công tác xây dựng Đảng, củng cố bộ máy nhà nước, bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân, khi là một chính sách xã hội quan trọng, là một yếu tố thực hiện đổi mới cơ chế quản lý, xây dựng con người mới xã hội chủ nghĩa... Đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực không phải là vấn đề mới. Chúng ta đã làm thường xuyên và chúng ta đã tổ chức nhiều cuộc vận động. Hằng năm, các cơ quan đảng và nhà nước thi hành kỷ luật đảng viên, cán bộ, xét xử các vụ tội phạm không ít. Nhưng những hiện tượng tiêu cực không giảm, lại còn nặng và ngày càng có tính phổ biến. Ngay ở những nơi tưởng như thâm nghiêm, ở những lĩnh vực tưởng như người làm ở đó đã được chọn lọc kỹ càng, nhưng những hiện tượng tiêu cực với đủ sắc phục vẫn len lỏi tới. Đó là điều mà mọi người đang suy nghĩ, băn khoăn. Nó phá hoại kinh tế. Nó làm

trật tự xã hội đảo lộn, làm xói mòn các giá trị đạo đức, làm rối loạn nguyên tắc phân phối. Cuối cùng, nó phá hoại niềm tin mà ai đó đã nói rất đúng: Mất niềm tin là mất tất cả, lớn hơn cả mất cấp và mất cướp. Chống tiêu cực là một nhiệm vụ cấp bách và quan trọng, “dọn đường cho việc thực hiện Nghị quyết Đại hội VI và các nghị quyết khác của Đảng nhằm đưa nước nhà khỏi cảnh khó khăn, đi đến ổn định tình hình mọi mặt, làm cho dân bớt khổ, ngày càng được hạnh phúc, như *Di chúc* Bác Hồ đã dạy: “Làm cho xã hội ta đã tốt đẹp, ngày càng tốt đẹp hơn nữa”¹, dân mới tin Đảng, Đảng mới càng hiểu dân, tin dân”. Ý nghĩa nhân văn rộng lớn, xét theo lợi ích của toàn xã hội, của cuộc đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực chính là ở chỗ đó.

Đúng là cơ chế quan liêu, bao cấp đã tạo ra điều kiện xã hội cho các hiện tượng tiêu cực nảy nở. Một số kẻ thoái hóa, biến chất đang luyến tiếc và muốn co kéo lại cơ chế bảo thủ, quan liêu để dễ ra uy, ban ân, làm rối loạn kỷ cương, dễ bề đục khoét. Nhưng cũng không nên có ảo tưởng cho rằng có cơ chế mới thì tiêu cực tự nhiên sẽ mất đi, như có lúc chúng ta đã nghĩ lầm rằng với khoán sản phẩm thì một số hiện tượng tiêu cực trong kinh tế ở nông thôn

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t.13, tr.312 (B.T).

sẽ không còn nữa. Những kẻ thoái hóa biến chất trong các cơ quan đảng, nhà nước cùng với bọn đầu cơ, buôn lậu ngoài xã hội, móc nối với nhau, có trăm phương nghìn kế. Thời nào chúng cũng tìm ra cách để ăn cắp của công, mưu lợi riêng, tìm cách đàn áp những người nào “dám” ngăn cản hành vi phạm tội của chúng.

Đại hội lần thứ VI của Đảng đề ra phương hướng đổi mới. Đổi mới đang là yêu cầu bức thiết của sự nghiệp cách mạng, là vấn đề có ý nghĩa sống còn. Những vấn đề cụ thể trong cuộc sống phải được giải quyết theo hướng đổi mới đúng đắn mới có lối ra. Nhưng thực tiễn đã cho chúng ta thấy việc thực hiện các quyết sách đổi mới phải gắn liền với việc đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực. Đồng chí N.V.L. cũng đã nhắc: “Đồng thời với chống tiêu cực, chấn chỉnh cán bộ là nhanh chóng đề ra và phổ biến các phương thức làm ăn mới phù hợp với yêu cầu mới của nền kinh tế nước ta”. Như thế có nghĩa là chống cái xấu xa luôn tốt đẹp, chống tiêu cực không tách rời mà là gắn liền với đổi mới.

Cũng có thể nói, trên một số lĩnh vực, không chống tiêu cực thì không thể có sự đổi mới đúng đắn. Chúng ta thử nghĩ mà xem, mọi vụ ăn cắp theo các kiểu khác nhau, mọi thứ phân phối nội bộ không hợp pháp, mọi khoản tiền đút lót gọi sang trọng là “giao dịch phí”, mọi cuộc chè chén xa hoa lãng phí, mọi vụ

làm hỏng sản phẩm... đều được rút ra từ thu nhập quốc dân, làm một cuộc phân phối lại và đều được tính rất chu đáo ở phần “đầu vào” thì làm thế nào mà có thể tính giá thành sản phẩm hợp lý để “đầu ra” không đội giá thị trường đã hình thành. Liên kết, hợp tác là một hình thức kinh tế mới mẻ, năng động, đem lại nhiều lợi ích cho sản xuất, lưu thông, nhưng đã bị những bợn xấu ở khá nhiều cơ sở lợi dụng lấy tiền chênh lệch giá vì lợi ích cục bộ hoặc bỏ vào túi riêng, nhận “hoa hồng” ngoài chúng từ để ký hợp đồng mua bán không có lợi cho tập thể..., thật sự là đã xuyên tạc sự liên kết đúng đắn làm giảm hiệu quả liên kết. Rồi việc kéo bè, kéo cánh, sắp xếp người trong họ, người thân giữ các chức vị then chốt hình thành các “băng” trừ úm người ngay, người không ăn cánh, người dám trái ý, và hà hiếp dân lành... thì làm sao có thể tạo nên sự phấn khởi trong đông đảo người lao động để thúc đẩy sản xuất theo tinh thần đổi mới. Đổi mới không chỉ có chống tiêu cực, nhưng rõ ràng là chống tiêu cực cũng là một bộ phận của đổi mới và không chống tiêu cực thì khó có thể đổi mới đúng hướng trong các hoạt động kinh tế - xã hội. Do đó, chống tiêu cực có định hướng, là trước hết nhằm vào những lĩnh vực cần đổi mới.

Cuộc đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực lần này, tuy mới bắt đầu, nhưng đã có khởi sắc mới theo tinh thần công khai, dân chủ. Không phải là lần

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
<i>Lời Nhà xuất bản</i>	5
- “ <i>Những việc cần làm ngay</i> ” với sự nghiệp đổi mới và cuộc đấu tranh chống tiêu cực	9
HỮU THỌ	
- “ <i>Những việc cần làm ngay</i> ” và luồng sinh khí mới	18
GS.TS. TẠ NGỌC TẤN	
“NHỮNG VIỆC CẦN LÀM NGAY”	57
• Giảm tốc độ tăng giá	59
• Ai chịu trách nhiệm?	61
• Chạy lòng vòng	63
• Phải đưa cán bộ tốt vào ngành thương nghiệp và thuế	65
• Thất thu thuế nhiều quá!	67
• Không ai có quyền đứng ngoài vòng pháp luật	69
• Một việc làm cần thiết và đáng hoan nghênh	71
• Xóa bỏ ngay ngăn trở lưu thông, chia cắt thị trường	73

-
- Lỗi tại ai? 75
 - Cần tôn trọng công luận, tôn trọng báo chí 77
 - Ai sẽ trả lời? 79
 - Nhà báo phải có tấm lòng cương trực 80
 - Tôn trọng pháp luật không qua những lời nói suông 85
 - Vẫn viết tiếp chống tiêu cực vì cần quá 88
 - Cắt giảm các khoản chi lãng phí, trợ cấp cho ngành giáo dục 93
 - Một sự thật nhức nhối 96
 - Thanh niên tham gia chống tiêu cực 98
 - Cần làm ngay, cần thực hiện ngay 100
 - Buôn lậu - ngón đòn phá hoại của địch 102
 - Đón xuân mới không quên những việc cần làm ngay 104
 - Chấm dứt tình trạng hỗn loạn và tiêu cực 107
 - Hoan nghênh phong trào phát minh, sáng chế, nguyên liệu, vật tư 109
 - Thực hiện nghiêm việc phân phối vật tư, nguyên liệu 112
 - Mau chóng đi xuống cơ sở, phổ biến kinh nghiệm hay 115
 - Đấu tranh chống tiêu cực, cổ vũ nhân tố mới là hai mặt gắn bó khăng khít 117
 - Xây dựng thói quen dùng hàng nội địa 121
 - “Dùng hàng nội địa là yêu nước” 124

- Giải quyết ngay tệ nạn hàng giả cho dân nhờ 127
- Mong lắm thay! 129
- Thắng tay trùng trị buôn lậu 131
- Do đâu? Vì sao? 133

Chịu trách nhiệm xuất bản
PHÓ GIÁM ĐỐC - PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
TS. VÕ VĂN BÉ

Chịu trách nhiệm nội dung
PHÓ GIÁM ĐỐC - PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
ThS. PHẠM THỊ THINH

Biên tập nội dung: ThS. PHẠM THỊ NGỌC BÍCH
TS. VŨ THỊ HƯƠNG
LÊ THỊ BÍCH

Trình bày bìa: LẠI THỊ LAN HƯƠNG
Chế bản vi tính: NGUYỄN THỊ HẰNG
Sửa bản in: NGUYỄN XUÂN TRƯỜNG
Đọc sách mẫu: LÊ THỊ BÍCH

In ... cuốn, khổ 12 x 19 cm, tại

Số đăng ký xuất bản: ...-2026/CXBIPH/.../CTQG.

Quyết định xuất bản số: ..-QĐ/NXBCTQG, ngày ...-2026.

Mã số ISBN: 978-604-....

In xong và nộp lưu chiểu tháng 3 năm 2026.